

Bryssel den 8 oktober 2025  
(OR. en)

13731/25

TELECOM 348  
COMPET 993

## FÖLJENOT

---

från: Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av  
Martine DEPREZ, direktör

inkom den: 8 oktober 2025

till: Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

---

Komm. dok. nr: COM(2025) 723 final

---

Ärende: MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL  
EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET  
Strategi för AI-tillämpningar

---

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 723 final.

Bilaga: COM(2025) 723 final



EUROPEISKA  
KOMMISSIONEN

Bryssel den 8.10.2025  
COM(2025) 723 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH  
RÅDET**

**Strategi för AI-tillämpningar**

## 1. Inledning

Utvecklingen inom artificiell intelligens går snabbare än någonsin, och den har potential att omforma hela industrisektorer och även den offentliga sektorn<sup>1</sup>. Utvecklingen och användningen av AI-teknik (t.ex. avancerade AI-modeller för allmänna ändamål, AI-agenter, digitala tvillingar och specialiserade små AI-modeller) innebär ett unikt tillfälle för EU att främja innovation, påskynda produktivitetstillväxten och stärka sin konkurrenskraft och tekniska suveränitet. Trots en stark industriell bas och ett dynamiskt ekosystem av uppstartsföretag är utvecklingen och användningen av AI inom EU fortfarande begränsad, och bara 13,5 % av företagen och 12,6 % av de små och medelstora företagen<sup>2</sup>, ryggraden i EU:s ekonomi, använder sig av AI-teknik.

Denna strategi bygger på handlingsplanen för en AI-kontinent och EU:s åtagande att främja människocentrerad och tillförlitlig AI, i enlighet med förordningen om artificiell intelligens<sup>3</sup>, och fokuserar på att utnyttja AI:s transformativa potential som en katalysator för ökad vertikal integration. Den syftar till att **främja användningen av AI**, framför allt bland små och medelstora företag och små midcap-bolag, och till att **underlätta integrationen av AI** för att stärka konkurrenskraften för europeiska industrier, särskilt de mer strategiska. Strategin syftar till att **ta tillvara de mer omfattande samhällsmässiga fördelar** som AI innebär, från att möjliggöra tidigare och mer exakta diagnoser inom hälso- och sjukvård till att göra offentliga tjänster effektivare och mer tillgängliga samtidigt som principerna om icke-diskriminering upprätthålls. Den syftar också till att **stärka EU:s kapacitet och uppnå spetskompetens inom banbrytande AI**.

För att uppnå dessa mål främjar strategin nya ansatser för problemlösning hos företag och organisationer i den offentliga sektorn. Genom införandet av en **AI-först-strategi** uppmuntras de att integrera AI som bygger på europeiska lösningar. Genom att använda AI, och samtidigt utvärdera dess potentiella fördelar och risker, kan europeiska företag anpassa sig till dess banbrytande effekter för bland annat arbetsplatsorganisation och utbildningsbehov. En sådan ansats är inte bara en **framgångsfaktor för företag** utan **främjar också en europeisk strategisk närvaro inom olika delar av AI-stackarna**<sup>4</sup>, involverar arbetstagarna och stöder skapandet av ett robust och oberoende AI-ekosystem i EU.

Strategin för AI-tillämpningar bygger på insikter från ett offentligt samråd<sup>5</sup> och sektorsvisa diskussioner<sup>6</sup> under de senaste månaderna, och är uppdelad i tre huvudavsnitt<sup>7</sup>:

- **Införande av sektorsspecifika flaggskeppsinitiativ** för att främja användning av AI inom viktiga industrisektorer i EU:s ekonomi och inom den offentliga sektorn.
- **Hantering av övergripande utmaningar** för att stödja en mer omfattande användning av AI inom små och medelstora företag, möjliggöra en AI-kompetent arbetskraft inom

<sup>1</sup> Se t.ex. det gemensamma forskningscentrumets utsiktsrapport om generativ AI: <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/9f7e0b86-477c-11f0-85ba-01aa75ed71a1/language-sv>.

<sup>2</sup> [https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc\\_eb\\_ai/default/table?lang=en](https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_eb_ai/default/table?lang=en).

<sup>3</sup> <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1689>.

<sup>4</sup> En AI-stack är en samling tekniker, ramverk och infrastruktur som samverkar för att skapa, införa och bygga ut AI-system och underlätta användningen av dem.

<sup>5</sup> [https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14625-Apply-AI-Strategy\\_sv](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14625-Apply-AI-Strategy_sv).

<sup>6</sup> 17 strukturerade sektoriella dialoger och två politiska högnivådialoger anordnades under de senaste månaderna: se tabell i bilagan.

<sup>7</sup> De åtgärder som presenteras i strategin påverkar inte tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget eller av EU:s relevanta antitrustregler.

olika sektorer, utnyttja avancerad AI-kapacitet och säkerställa förtroende på marknaden.

- **Inrättande av en gemensam styrningsmekanism** för att bana väg för ett sektorbaserat tillvägagångssätt och främja en dynamisk process för samarbete mellan berörda parter. Inom denna mekanism kommer man också att lansera ett AI-observatorium för att ta fram nyckelprestationsindikatorer och övervaka utveckling, påverkan och framtida trender inom AI.

Strategin för AI-tillämpningar åtföljs av en **strategi för AI inom vetenskap**, som innehåller ett flaggskeppsinitiativ om resurser för AI-vetenskap i Europa (Raise) och som behandlar användningen av AI inom olika vetenskapliga discipliner. Den kommer att kompletteras av en **strategi för en dataunion** för att ge tillgång till nya källor med stora, högkvalitativa dataset som behövs för träning av algoritmer.

## 2. Sektorsspecifika flaggskeppsinitiativ

AI har potential att förändra hur branscher fungerar, hur myndigheter arbetar och hur värde skapas i ekonomin. Den kan stödja förenklingsarbetet och därmed stärka produktiviteten och konkurrenskraften. I följande underavsnitt beskrivs flaggskeppsinitiativ för att hantera de främsta utmaningarna i olika sektorer och för att stödja en AI-först-strategi. De grundar sig på de första synpunkterna från berörda parter som samlades in genom ett offentligt samråd<sup>8</sup>, en inbjudan att lämna synpunkter<sup>9</sup> och 17 strukturerade tekniska dialoger (se bilaga 1) med centrala aktörer från olika sektorer.

Antagandet av strategin för AI-tillämpningar är början på en omvandlingsprocess och kommer att uppdateras och utökas kontinuerligt på grundval av synpunkter som lämnas av den styrningsmekanism som beskrivs i strategins sista kapitel. Detta innebär att de åtgärder som anges nedan kan komma att kompletteras med nya initiativ inom andra sektorer, såsom finans-, turism- och e-handelssektorn. För att genomföra åtgärderna i strategin kommer kommissionen att mobilisera cirka en miljard euro från sina finansieringsprogram<sup>10</sup>, med betydande hävstångseffekter beroende på sektor.

### 2.1 Hälso- och sjukvård inklusive läkemedel

AI har stora möjligheter att omvandla hälso- och sjukvårdssektorn och läkemedelssektorn i hela EU, och att förbättra eller till och med rädda människors liv. Den kan bidra till snabbare och mer korrekta kliniska beslut, minska den administrativa bördan för hälso- och sjukvårdspersonal, stödja administrativa processer och förbättra resultaten för patienterna under hela vårdförloppet. I en situation med ökande tryck på hälso- och sjukvårdssystemen erbjuder AI konkreta verktyg för att öka effektiviteten och kvaliteten, bland annat i eftersatta eller avlägsna områden där det finns brist på sjukhus, specialister eller diagnostiktjänster. Förutom för rutinmässig hälso- och sjukvård kommer kommissionen också, såsom framhålls i

---

<sup>8</sup> [https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14625-Apply-AI-Strategy/public-consultation\\_sv](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14625-Apply-AI-Strategy/public-consultation_sv).

<sup>9</sup> [https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14625-Apply-AI-Strategy\\_sv](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14625-Apply-AI-Strategy_sv).

<sup>10</sup> Framför allt Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa, programmet EU för hälsa och Kreativa Europa.

EU:s strategi för medicinska motåtgärder<sup>11</sup>, att främja **användning av AI-verktyg för beredskap för och insatser vid hälsokriser**, bland annat för snabbare upptäckt och övervakning av hälsohot, som bidrar till underrättelser för medicinska motåtgärder.

Användningen av AI inom hälso- och sjukvård i EU, liksom integreringen av AI i kliniska arbetsflöden och administrativa processer, är dock fortfarande begränsad och ojämn<sup>12</sup>. Hindren utgörs bland annat av tillgången till data med god kvalitet, heterogen infrastruktur och av begränsningar när det gäller AI-kunskap, AI-kompetens och förtroende för AI bland hälso- och sjukvårdspersonal. Åtgärder behövs för att främja investeringar, skapa incitament för innovation och främja gränsöverskridande samarbete mellan olika discipliner, så att hälso- och sjukvårdssystem och medborgare kan dra full nytta av AI<sup>13</sup>.

**För att stödja AI-först-strategin inom hälso- och sjukvårdssektorn kommer kommissionen att göra följande:**

- **Inrätta europeiska centrum för AI-driven avancerad screening** för att påskynda införandet av innovativa verktyg för förebyggande och diagnos i vårdinrättningar och för att ge eftersatta områden tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster. Initiativet syftar till att förbättra tidig upptäckt och säkerställa snabb diagnos, särskilt när det gäller hjärt-kärlsjukdomar och cancer. I detta arbete kommer man att säkerställa att könsspecifika faktorer beaktas i AI-driven screening och diagnos<sup>14</sup>. Genom AI-lösningar kommer dessa centrum att stödja klinisk validering och lokal prestandautvärdering under verkliga förhållanden, och generera underlag för klinisk användning<sup>15</sup>. Nätverket av dessa AI-drivna centrum kommer att underlätta tillgång till högkvalitativa dataset som bygger på det europeiska hälsodataområdet<sup>16</sup> och på de europeiska digitala infrastrukturerna för bilddiagnostik av cancer<sup>17</sup> och genomdata<sup>18</sup>, och kommer att stödja testning och validering av lovande AI-modeller, bland annat för individanpassad prevention. Detta kommer att bygga på relevanta åtgärder inom Europas plan mot cancer, strategin för livsvetenskaper och den kommande EU-planen för hjärt-kärlhälsa.
- **Inrätta ett europeiskt nätverk av experter på AI-användning inom hälso- och sjukvård** för att sammanställa riktlinjer och bästa praxis. Nätverket kommer att ta fram praktiska handledningar för införande av AI, riktlinjer för bland annat lokal validering (prestanda inom klinisk praktik) och övervakning efter införandet, samt utforma principer och lägga grunden för utbyte av bästa praxis för införande av AI inom hälso- och sjukvård.

---

<sup>11</sup> COM(2025) 529 final.

<sup>12</sup> <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/9ddf7bf8-62bf-11f0-bf4e-01aa75ed71a1/language-en#:~:text=Using%20a%20mixed%20methods%20approach%2C%20entailing%20a%20literature,and%20business%20challenges%2C%20and%20social%20and%20cultural%20barriers.>

<sup>13</sup> Till exempel genom Europas plan mot cancer och dess nätverk av cancerexperter och EU-nätverk som sammankopplar erkända nationella övergripande cancercentrum.

<sup>14</sup> Se t.ex. *Gender medicine: effects of sex and gender on cardiovascular disease manifestation and outcomes* | *Nature Reviews Cardiology*.

<sup>15</sup> Detta arbete kommer att bygga på åtgärder som finansieras genom arbetsprogrammet för programmet för ett digitalt Europa 2025–2027 och projektet [COMPASS-AI](#).

<sup>16</sup> [https://health.ec.europa.eu/ehealth-digital-health-and-care/european-health-data-space-regulation-ehds\\_sv](https://health.ec.europa.eu/ehealth-digital-health-and-care/european-health-data-space-regulation-ehds_sv).

<sup>17</sup> <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/cancer-imaging>.

<sup>18</sup> <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sv/policies/1-million-genomes>.

AI håller också på att revolutionera **utvecklingen av läkemedel**, bland annat genom att påskynda upptäckten av nya läkemedel och genom att stödja övervakningen av deras biverkningar. AI-baserad modellering och simulering kan påskynda upptäckten av nya behandlingsalternativ och identifiera nya terapeutiska användningsområden för befintliga läkemedel, t.ex. ny antibiotika, och förbättra säkerhets- och effektivitetsprognoser. Som en följd har antalet hälso- och sjukvårdsrelaterade AI-patent som offentliggörs årligen i EU:s medlemsstater ökat med 20 gånger mellan 2016 och 2024<sup>19</sup>. För att förverkliga AI:s fulla potential inom läkemedelsutveckling krävs fortsatta framsteg med att bygga grundläggande AI-modeller samt insatser för att säkerställa att de är tillförlitliga, transparenta och kliniskt relevanta, en prioritering som är särskilt viktig för att driva på innovationen inom biotekniksektorn<sup>20</sup>.

Medicintekniska produkter som innefattar AI-tillämpningar kan leda till enorma framsteg inom hälso- och sjukvård i samband med de utmaningar som systemen står inför, såsom personalbrist. Det är viktigt att EU:s regelverk skapar en miljö som befrämjar innovation.

**För att stödja användningen av AI inom läkemedelsutveckling kommer kommissionen att göra följande:**

- **Utlysa en tävling i användning av AI för att upptäcka potentiella nya läkemedel som skulle kunna användas för att möta icke tillgodosedda medicinska behov och behandla sjukdomar som visat sig svåra att bota, till exempel Alzheimers sjukdom eller vissa cancerformer.** Vinnaren av tävlingen skulle få särskild tillgång till datorkapacitet i AI-fabriker och råd om hur upptäckterna kan föras ut på marknaden.
- **Föreslå lämpliga åtgärder för att förenkla och påskynda marknadsinträdet för medicintekniska produkter utan att säkerheten äventyras.**

## **2.2 Robotteknik**

Med över 90 000 installerade industrirobotar 2023 och mer än 400 tillverkare inom tjänsterobotteknik ligger Europa i framkant i robotteknikrevolutionen, inom ”fysisk AI”. Genom att bygga vidare på spetskompetens inom mekatronik, sensorer och mikrokontroller kommer en integration av AI att göra det möjligt för utvecklare inom EU att åstadkomma en rad innovationer, från kognitiva robotar till autonoma drönare, med stora effekter för sektorer som tillverkning, hälso- och sjukvård, jordbruk, försvar osv. EU har en särskilt stark ställning inom industriell robotteknik, där samarbetande robotar (även kallade ”cobotar”) möjliggör säker och effektiv människa–robotinteraktion, bidrar till att åtgärda bristen på arbetskraft och gör att arbetstagarna behöver utföra färre enformiga eller farliga arbetsuppgifter. Ytterligare utveckling av robottekniken genom integrering av generativ AI och användning av europeiska lösningar är dock ett måste om EU vill fortsätta att leda innovationen på detta område.

**För att stödja användning av AI i robottekniksektorn kommer kommissionen att göra följande:**

---

<sup>19</sup> [Study on the deployment of AI in healthcare – Europeiska kommissionen, 2025.](#)

<sup>20</sup> Kommissionen avser att arbeta med detta även i den kommande europeiska bioteknikakten, som syftar till att möjliggöra innovation och främja EU:s konkurrenskraft inom biotekniksektorerna.

- **Inrätta en katalysator för användning av europeisk robotteknik** som sammanför utvecklare och användarindustri för att påskynda utveckling och spridning av europeiska lösningar som svarar mot marknadens behov. Detta kommer att göras i samarbete med *AI, Data and Robotics Association*<sup>21</sup>. I detta sammanhang kommer kommissionen att finansiera **utvecklingen av sektoriella processer för att påskynda införandet av AI-baserad robotteknik**, med fokus på användningsfall med stor påverkan som prioriteras i nära samarbete med slutanvändarindustrier, vilket säkerställer att innovationen överensstämmer med verkliga behov.

### 2.3 Tillverkning, teknik och byggverksamhet

Den europeiska tillverkningssektorn omfattar 2,2 miljoner företag, främst små och medelstora företag, som sysselsätter 30 miljoner människor och står för cirka 14 % av EU:s BNP<sup>22</sup>. I tillverkningssektorn ingår allt från utveckling av nya (renare) material till leveranskedjor och logistik, och sektorn omfattar ett brett spektrum av sammanhängande segment, från traditionell och högteknologisk industri till byggverksamhet och logistik. Trots EU:s styrka inom medelhögteknologisk till högteknologisk tillverkningsindustri i sektorer som maskin- och elektroteknik, kemikalier och maskiner har produktionen flyttats till regioner med lägre kostnader, vilket har minskat konkurrenskraften och försvagat resiliensen och den strategiska autonomin. Den omvälvande potential som AI och automatisering innebär kan dock vända denna utveckling.

AI kan förbättra effektiviteten, precisionen och anpassningsmöjligheterna i olika produktionsprocesser. En hörnsten i denna omvandling är användningen av AI-baserade digitala tvillingar, som gör det möjligt för företag att köra komplexa simuleringar och hypotetiska scenarier i virtuella miljöer. De används redan i dag i olika tillverkningssektorer för att underlätta prediktivt underhåll<sup>23</sup> och hjälpa till med utformning och optimering av hela leveranskedjor, produktionsanläggningar och de viktigaste produktionsflödena. Genom att skapa smarta digitala modeller av byggnader, produkter, maskiner och tillverkningsprocesser kan företag testa, förbättra och finjustera sin verksamhet innan de gör förändringar i verkligheten.

**För att stödja användningen av AI inom tillverkningssektorn kommer kommissionen att göra följande:**

- **Stödja utvecklingen av banbrytande AI-modeller och AI-agenter som är anpassade för tillverkningssektorn.** Med utgångspunkt i dataområdena för tillverkning<sup>24</sup> och den kommande strategin för en dataunion kommer kommissionen att underlätta datapoolning mellan industriaktörer **via tillförlitliga tredje parter** för att säkerställa en tillräcklig mängd träningsdata, med beaktande av immateriella rättigheter och dataskydd och, där så är relevant, genom att utnyttja datalaboratorier i AI-fabriker.
- **Finansiera utvecklingen av processer för att påskynda införandet av AI inom tillverkning för att överbrygga klyftan mellan forskningslaboratorier och**

<sup>21</sup> <https://adr-association.eu>.

<sup>22</sup> 2024, Världsbanken, *Trading Economics*.

<sup>23</sup> Analys av sensordata från maskiner för att förutse utrustningsfel innan de inträffar.

<sup>24</sup> <https://manufacturingdataspace-csa.eu/>.

**tillämpning på ett effektivare sätt.** Dessa projekt kommer att påskynda utvecklingen av AI-baserade lösningar som tillgodoser tillverkningsindustrins behov genom att tillhandahålla kontinuerligt stöd som säkerställer att lösningarna utvecklas från laboratoriestadiet till en hög mognadsnivå som lämpar sig för praktisk tillämpning i verkligheten.

#### **2.4 Försvar, säkerhet och rymden**

AI har utvecklats till en kritisk disruptiv teknik med en djupgående påverkan på geopolitik, säkerhet och försvar. Såsom framhålls i **vitboken om europeisk försvarsberedskap 2030**<sup>25</sup> förändrar ny teknik, inbegripet AI<sup>26</sup>, i grunden krigföringens karaktär. AI:s roll för försvaret kommer att öka radikalt mot bakgrund av det växande intresset för AI-tillämpningar med dubbla användningsområden och i synnerhet förväntningarna om att banbrytande AI-modeller har potential att ge ett strategiskt och militärt övertag. AI kan ge en strategisk fördel om den används för obemannade fordon, lägesbilder och igenkänning av mönster på slagfältet, för understödsvapen (t.ex. stridsflygplan) eller om den används för att automatisera delar av försvarsprodukter, till exempel drönare. I vitboken aviseras en **färdplan för omvandling av Europas försvar** som ska läggas fram i slutet av 2025 för att främja en snabbare integrering av kritisk disruptiv teknik, däribland AI, i försvarsförmågan, i syfte att uppnå europeisk försvarsberedskap senast 2030 i enlighet med unionens ekonomiska och säkerhetsmässiga intressen och mål.

Vidare samfinansierar kommissionen datorkapacitet tillsammans med medlemsstaterna, bland annat i samverkan med försvarsområdet. Medlemsstaterna kan också, genom sina nationella planer, utnyttja **säkerhetsaktion för Europa (Safe)** för att göra investeringar på viktiga områden för försvaret, däribland AI-baserad utrustning och cybersäkerhet.

Även i **visionen för den europeiska rymdekonomin**<sup>27</sup> erkänns den avgörande roll som AI har som drivkraft för konkurrenskraft och resiliens. AI är revolutionerande för utformning, tillverkning och drift av rymdsystem. AI är också avgörande för att markinfrastrukturen ska kunna hantera framtida megakonstellationer och för att utnyttja de modelleringsmöjligheter som stora volymer rymddata erbjuder. För att fullt utnyttja potentialen i EU:s rymdsystem kommer kommissionen därför att, där så är möjligt, främja en miljö som underlättar integrering av AI-kapacitet och AI-teknik för att förbättra prestanda, effektivitet och säkerhet. I detta sammanhang kommer kommissionen att stödja utveckling av oberoende banbrytande modeller och autonoma AI-system och se till att säkerhetsaspekter beaktas vid utformningen.

**För att stödja AI-först-strategin inom rymd- och försvarssektorn kommer kommissionen att göra följande:**

- **Påskynda utvecklingen och användningen av europeisk AI-baserad kapacitet för situationsmedvetenhet och ledning** genom Europeiska försvarsfonden, och samtidigt skapa incitament för lösningar med dubbla användningsområden och öppen arkitektur för gränssäkerhet och skydd av kritisk infrastruktur som säkerställer interoperabilitet

---

<sup>25</sup> [https://www.eeas.europa.eu/eeas/white-paper-for-european-defence-readiness-2030\\_en](https://www.eeas.europa.eu/eeas/white-paper-for-european-defence-readiness-2030_en).

<sup>26</sup> Den kommande genomförandeplanen för AI i den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och i den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna kommer att fastställa en ram för samordnade insatser för att främja AI-kapacitet inom säkerhet och försvar.

<sup>27</sup> [https://defence-industry-space.ec.europa.eu/vision-european-space-economy\\_en](https://defence-industry-space.ec.europa.eu/vision-european-space-economy_en).

till stöd för flaggskeppsinitiativ på försvarsområdet, däribland Eastern Flank Watch och initiativet om en drönarmur, i synnerhet för integrering av autonoma funktioner i olika lösningar.

- **Inrätta en strategisk och dedikerad europeisk infrastruktur för datorkapacitet med hög säkerhet** (t.ex. AI-fabrik/AI-gigafabrik) för träning av AI-modeller och utveckling av AI-tillämpningar på försvars- och rymdområdet.
- **Stödja efterlevnaden av AI-krav inom EU:s rymdrelaterade tillverkning och verksamhet, inbegripet rymd- och markbaserad infrastruktur**, genom avancerad tillverkning, robotteknik, dedikerade kantdatorsystem/system för databehandling i rymden, rymdbaserade datanätverk, signalbehandlingsutrustning och ledningssystem.

Kommissionen och Europeiska utrikestjänsten kommer att se till att ovannämnda prioriterade åtgärder överensstämmer med de samordnade åtaganden, initiativ och åtgärder som medlemsstaterna fastställt inom ramen för processen för färdplanen för försvarsberedskap, samt med relevanta ramar och initiativ som syftar till att påskynda införandet av AI på försvarsområdet, bland annat genom utnyttjande av Europeiska försvarsfonden och Europeiska försvarsbyråns knutpunkt för försvarsinnovation.

Såsom framhålls i **ProtectEU, EU:s strategi för inre säkerhet**<sup>28</sup> är AI på väg att bli ett viktigt verktyg för att säkerställa inre säkerhet och cybersäkerhet i takt med att länder och dess invånare ställs inför alltmer komplexa och snabbt föränderliga digitala hot. Terroristorganisationer och organiserade kriminella grupper använder i allt högre utsträckning AI-baserad teknik för att snabba på, öka och bredda sin olagliga verksamhet. Cyberbrottslighet, sabotage och terrorism kombineras i form av hybridattacker, där AI ofta utnyttjas av fientliga aktörer. Vi behöver därför säkerställa snabb tillgång till AI-baserade lösningar för intern säkerhet och cybersäkerhet. Sådana lösningar kan stödja myndigheternas arbete med att utföra komplexa säkerhetsuppgifter, bidra till att bekämpa skadlig användning av AI, upptäcka avvikelser och analysera och hantera incidenter på ett mer effektivt sätt. De möjliggör också snabbare identifiering av attacker, bättre beslutsfattande och effektivare resursanvändning.

**För att stödja AI-först-strategin inom inre säkerhet, inbegripet cybersäkerhetssektorn, kommer kommissionen att göra följande:**

- **Främja utveckling och användning av AI-lösningar**<sup>29</sup> **för interna säkerhetsändamål**, bland annat genom att stödja tillämpad forskning och innovation och stimulera utsläppande på marknaden av AI-lösningar som är skräddarsydda för användning inom inre säkerhet.
- **Finansiera projekt för att utveckla och införa verktyg, teknik och tjänster för cybersäkerhet som bygger på AI** och som är inriktade på upptäckt av hot, upptäckt av sårbarheter, begränsning av hot, automatisk återställning efter incidenter, dataanalys och datadelning.
- **Stödja interoperabilitet och tillförlitlig integration av AI i arkitektur, infrastruktur och hotövervakning för cybersäkerhet**, inbegripet cybernav och de

---

<sup>28</sup> <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0148>.

<sup>29</sup> COM(2025) 349 final, *Färdplan för laglig och ändamålsenlig tillgång till uppgifter för brottsbekämpning*.

kommande kabelsäkerhetsnaven, samt i digitala miljöer med dubbla användningsområden och i försvarsrelaterade digitala miljöer.

## 2.5 Mobilitet, transport och fordon

Mobilitetssektorn är avgörande för den europeiska ekonomin och för Europas hållbara omställning. AI används redan i stor utsträckning och har en stark inverkan på sektorn, från ruttoptimering till avancerade förarstödsystem. AI-baserad teknik för automatiserad transport och mobilitet expanderar snabbt inom alla transportslag. Den leder till säkrare och mer hållbar mobilitet genom att förbättra trafikflödet, logistiken och transportplaneringen. Automatiserade fordon<sup>30</sup> möjliggör till exempel flexibla, kostnadseffektiva tjänster och bidrar till att lösa problem med förarbrist<sup>31</sup>. Införandet hindras dock av tekniska, regleringsmässiga och ekonomiska utmaningar. Samspelet mellan olika regleringar på nationell nivå och på EU-nivå komplicerar testning, godkännande och användning av automatiserade fordon under verkliga förhållanden. Problem med förtroende, svårigheter att få tillgång till träningsdata av hög kvalitet, och otillräcklig utbyggnad av transportinfrastruktur och digital infrastruktur är andra försvårande faktorer.

**För att stödja AI-först-strategin inom mobilitetssektorn kommer kommissionen att göra följande:**

- Utnyttja AI-fabriker och AI-gigafabriker för att **påskynda utvecklingen av innovativa AI-modeller och gemensamma programvaruplattformar för automatiska körsystem och fordonshanteringssystem** inom ramen för den europeiska alliansen för uppkopplade och självkörande fordon<sup>32</sup>.
- **Lansera initiativet ”Autonomous Drive Ambition Cities”** för att påskynda utbyggnaden av fungerande tjänster i samarbete med europeiska leverantörer, som en del av de storskaliga gränsöverskridande testmiljöer som tillkännagavs i handlingsplanen för Europas fordonsindustri. Initiativet bygger på rekommendationer som utfärdats av den europeiska alliansen för uppkopplade och självkörande fordon<sup>33</sup> och kommer att inriktas på AI-drivna självkörande fordon (robotfordon) och automatiserad punkt-till-punkt-pendling i städer genom att inrätta operativa samriskföretag och utnyttja innovationsåtgärderna regulatoriska sandlådor och testning under verkliga förhållanden som redan finns i förordningen om artificiell intelligens.

## 2.6 Elektronisk kommunikation

Takten i integrationen av AI inom sektorn för **elektronisk kommunikation** har ökat betydligt under senare år och har drivits på av en växande efterfrågan på automatisering, nätoptimering och förbättrad kundupplevelse. 65 % av operatörerna runt om i världen upprättar AI-strategier

<sup>30</sup> Termen *fordon* omfattar alla transportsätt, dvs. vägar, järnvägar, luftfart, sjöfart och inre vattenvägar.

<sup>31</sup> Gemensamma forskningscentrumet, *Requirements for Inclusive Automated Vehicle Services: Insights for Vehicle and Smartphone Application Design*, 2025, <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC142261>.

<sup>32</sup> På grundval av handlingsplanen för Europas fordonsindustri ([https://transport.ec.europa.eu/document/download/89b3143e-09b6-4ae6-a826-932b90ed0816\\_en](https://transport.ec.europa.eu/document/download/89b3143e-09b6-4ae6-a826-932b90ed0816_en)). Samförståndsavtalet mellan 2Zero-, CCAM- och BATT4EU-partnerskapen kommer att ytterligare stärka kopplingarna till chip, AI och robotteknik. [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/document/print/en/ip\\_25\\_2090/IP\\_25\\_2090\\_EN.pdf](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/document/print/en/ip_25_2090/IP_25_2090_EN.pdf).

<sup>33</sup> Öppen inbjudan att delta i alliansen: <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/75555fa5-6d3c-253b-cefc-1c9b4f8daadf>.

och genomför aktiva försök med AI-baserade lösningar inom nät- och kundtjänstverksamhet<sup>34</sup>. AI har en stor potential, framför allt genom smartare näthantering och tjänsteinnovation<sup>35</sup>. Genomslaget på detta område är dock fortfarande begränsat på grund av bristen på öppna plattformar och kapacitet i kantenheter.

**För att stödja AI-först-strategin inom sektorn för elektronisk kommunikation kommer kommissionen att göra följande:**

- **Främja EU:s kapacitet inom AI i kantenheter** genom att tillhandahålla riktat stöd inom ramen för det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster och det gemensamma företaget för halvledare.
- **Skapa en europeisk AI-plattform inom telekommunikation** (pilotprojekt för en AI-stack inom ramen för programmet för ett digitalt Europa) **för telekomoperatörer, leverantörer och användarindustri** för att i samarbete<sup>36</sup> bygga AI-stackdelar, inbegripet medieringslager, datahantering, molngränssnitt samt AI-tjänster, eventuellt baserade på öppen källkod.

## 2.7 Energi

AI har potential att förbättra energieffektiviteten i hela den ekonomiska värdekedjan, från förbättrad nätförvaltning och integrering av förnybar energi till ett effektivare utnyttjande av befintlig infrastruktur eller optimering av lagringskapacitet. För företag bidrar AI-verktyg till att spara energi tack vare optimerad utformning och drift av byggnader, och till att minska energikostnaderna genom att automatisera köp/försäljning av energi. Nya AI-baserade verktyg kan även ge enskilda och företag bättre möjligheter att styra sin energianvändning och hjälpa dem att välja bland energileverantörernas erbjudanden. Energi är dessutom en kritisk sektor som tillhandahåller den el som behövs för Europas växande digitala ekonomi och datacentraler.

Användningen av AI inom energisektorn är dock varierande. Framstegen går långsammare när det gäller nätförvaltning, flexibilitet på efterfrågesidan<sup>37</sup> och infrastrukturplanering<sup>38</sup> på grund av stränga säkerhetskrav, fragmenterad styrning och begränsad datadelning.

**I syfte att främja användning av AI för att förbättra nätförvaltning och energieffektivitet kommer kommissionen att göra följande:**

- **Stödja utveckling av AI-modeller som främjar förhandsprognoser, optimering, digitala tvillingar och systembalansering inom energisystemet.** Dessa åtgärder kommer att stödjas genom utnyttjande av infrastruktur, programvara och AI-verktyg för molnbaserade tjänster, kantdatorsystem och sakernas internet som kommer att fungera som en digital grund för alla tillgångar i energisystemet och säkerställa en säker, effektiv och tillförlitlig datadelning i hela energiekosystemet.

---

<sup>34</sup> <https://www.gsmainelligence.com/research/telco-ai-state-of-the-market-q4-2024>.

<sup>35</sup> Bland annat genom mobila enheter och kantdatorsystem.

<sup>36</sup> I överensstämmelse med EU:s konkurrensregler i förekommande fall, däribland riktlinjerna för tillämpningen av artikel 101 i EUF-fördraget på horisontella samarbetsavtal.

<sup>37</sup> Med flexibilitet på efterfrågesidan avses förmågan att anpassa elförbrukningen till följd av externa signaler, såsom prisförändringar eller efterfrågan i elnätet. Den gör det möjligt för konsumenter att flytta, minska eller öka sin energianvändning under vissa perioder, framför allt under högtrafik, för att hjälpa till att balansera nätet och minska behovet av ytterligare produktionskapacitet.

<sup>38</sup> Vartannat år utarbetar det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (Entso-E) en unionsomfattande tioårsplan för nätutveckling. På senare tid har genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (eldirektivet) införts en skyldighet för systemansvariga för distributionssystem att regelbundet utarbeta och offentliggöra utvecklingsplaner för distributionsnätet.

AI förbättrar energiförbrukningen och energieffektiviteten inom flera sektorer. Men avancerade AI-modeller och AI-system förbrukar också en betydande mängd energi, särskilt i datacenter. Den kommande strategiska färdplanen för digitalisering och AI inom energisektorn kommer att gå närmare in på användningen av AI i energisystemet, och kommer att tillsammans med rättsakten om moln- och AI-utveckling att behandla strategier för att se till att det finns energiresurser för att utveckla AI, till exempel genom förbättrad energieffektivitet i datacenter. Det finns även ett behov av att förbättra förståelsen av hur AI-algoritmers arkitektur påverkar energikonsumtionsmönstren. I enlighet med förordningen om artificiell intelligens kommer kommissionen därför att **anta en begäran om standardisering av gemensamma rapporterings- och dokumentationsprocesser för hur AI-system och AI-modeller för allmänna ändamål påverkar energianvändningen.**

## 2.8 Klimat och miljö

I Europa finns många organisationer som är ledande inom klimat- och miljöinnovation. Sedan 2019 har uppstarts företag inom AI som är verksamma i dessa sektorer lockat till sig cirka 700 miljoner euro i riskkapital<sup>39</sup>. I synnerhet har AI länge använts för miljöövervakning, prognoser och jordobservation. AI kan förbättra system för tidig varning i samband med bränder, översvämningar och värmeböljor, och stödja katastrofinsatser och vattenförvaltning<sup>40</sup>, liksom beslutsfattande för resiliens och klimatberedskap. Banbrytande initiativ såsom Destination Earth<sup>41</sup> och den europeiska digitala tvillingoceanen<sup>42</sup> möjliggör interaktiva simuleringar på hög detaljnivå med en oöverträffad prognosförmåga.

Trots dessa framsteg utnyttjas AI:s potential för klimat- och miljöåtgärder fortfarande inte fullt ut på grund av den vetenskapliga och tekniska komplexiteten i klimat- och miljömodellering i kombination med en bestående kapacitets- och kompetensbrist inom lokala myndigheter, små och medelstora företag och civilsamhället. Ekosystemet för AI-verktyg, AI-dataset och AI-tjänster inom klimat och miljö är dessutom fragmenterat vilket ytterligare förstärker dessa utmaningar och står i vägen för bredare användning och genomslag av AI på området.

**För att stödja AI-först-strategin inom klimat- och miljösektorn kommer kommissionen att göra följande:**

- **Inrätta en banbrytande AI-modell för jordsystemet med öppen källkod** samt relaterade AI-baserade tillämpningar och tjänster som möjliggör bättre väderprognoser, jordövervakning och hypotetiska scenarier, som nästa steg i **Destination Earth**. Den kommer helt och hållet att tränas i EU:s AI-fabriker och enligt en tvärvetenskaplig strategi som involverar expertis från olika områden. Genom denna modell kommer kommissionen att ge lokala myndigheter och relevanta aktörer tillgång till AI-baserade lokala digitala tvillingar (som integrerar Copernicusdata<sup>43</sup> som ägs av EU) som hjälper till att förutse risker och minska effekterna av klimatförändringarna genom bättre

---

<sup>39</sup> <https://dealroom.co/eu-apply-ai-climate-environment>.

<sup>40</sup> Den strategi för vattenresiliens som antogs i juni 2025 syftar till att minska vattenavtrycket för bland annat datoranläggningar genom att förbättra cirkulariteten genom återanvändning av vatten, vattneffektivitet och torr kylning.

<sup>41</sup> <https://destination-earth.eu/>.

<sup>42</sup> <https://www.edito.eu/>.

<sup>43</sup> <https://www.copernicus.eu/sv>.

beredskap och resilient stads- och landsbygdsplanering<sup>44</sup>, samt tjänster för förbättrad katastrofhantering och krishjälp.

## **2.9 Jordbruksbaserade livsmedel**

AI håller redan på att omvandla jordbruksproduktionen på flera viktiga områden och kan revolutionera sättet att producera livsmedel, samtidigt som hänsyn tas till miljön, klimatet och människorna<sup>45</sup>. Den kan förbättra precisionsjordbruk och driva robotar och maskiner som används för arbete på fälten. Den stöder redan jordbrukare genom AI-drivna rådgivningsverktyg som ger individanpassade rekommendationer för deras särskilda behov.

Många appar för precisionsjordbruk kommer dock inte ut på marknaden på grund av brist på högkvalitativa data<sup>46</sup> och gemensamt överenskomna format, eller bristande interoperabilitet mellan plattformar som är stängda eller knutna till en viss leverantör. Jordbrukare är också ofta tveksamma till att använda AI-baserade lösningar på grund av brist på tid och kompetens, misstro mot AI och osäkerhet om ansvar samt rädsla för att förlora kontrollen över beslutsfattandet. Mot denna bakgrund är användningen av AI i europeiska jordbruksföretag fortfarande begränsad, särskilt jämfört med andra regioner<sup>47</sup>.

**För att stödja AI-först-strategin inom sektorn för jordbruksbaserade livsmedel kommer kommissionen att göra följande:**

- **Främja inrättandet av en AI-plattform för den jordbruksbaserade livsmedelssektorn, som underlättar användningen av specialiserade AI-baserade verktyg och tillämpningar för jordbruk.** Plattformen kommer att underlätta upptäckt och integrering av tillämpningar, öka förtroendet bland lantbrukare för AI-baserade tillämpningar och främja utveckling med öppen källkod<sup>48</sup>.

## **2.10 Kulturella och kreativa sektorer samt medier**

AI:s potential inom de kulturella och kreativa sektorerna växer och skapar nya möjligheter för kreativitet. AI kan hjälpa filmskapare i alla produktionsled och förbättra processer för till exempel bildmanus och specialeffekter. Den kan göra det lättare att hitta medie-, musik- och litteraturinnehåll på nätet, som leder till en mer varierad konsumtion och förbättrad intäktsfördelning för upphovsmän. Den kan främja kulturell mångfald och ge innehållsskapare den kunskap och de verktyg de behöver för att utveckla mer inkluderande och varierat innehåll,

---

<sup>44</sup> AI har också stor potential att bidra till och maximera möjligheterna att införa det nya europeiska Bauhaus-initiativets värderingar och principer.

<sup>45</sup> [En vision för jordbruk och livsmedel – En attraktiv jordbruks- och livsmedelsindustri för kommande generationer.](#)

<sup>46</sup> En viktig faktor för att möjliggöra ett framgångsrikt införande av AI inom jordbruket skulle vara inrättandet av ett system med unika identifikationsnummer för jordbruksföretag, vilket har undersökts av bland annat Edic-konsortiet (konsortium för europeisk digital infrastruktur) för jordbruksbaserade livsmedel. En annan viktig framgångsfaktor för AI i sektorn för jordbruksbaserade livsmedel är konnektivitet på landsbygden.

<sup>47</sup> Enligt en undersökning från McKinsey från 2024 använder bara 27 % av europeiska odlare algoritmer för skördövervakning och 49 % använder kontroller för precisionsbesprutning, vilket motsvarar ungefär hälften av andelen användare i Förenta staterna (<https://www.mckinsey.com/industries/agriculture/our-insights/global-farmer-insights-2024?.com>).

<sup>48</sup> Insatserna kommer också att stödjas genom befintliga instrument såsom det gemensamma europeiska dataområdet för jordbruk (<https://agridataspace-csa.eu/>) och det partnerskap för datajordbruk som medfinansieras genom Horisont Europa.

där inkludering av personer med funktionsnedsättning och tillgänglighet säkerställs. Den kan även individanpassa det innehåll som genereras och främja publikengagemang.

AI kan också stödja kulturarvet och användas för olika ändamål, till exempel restaurering, rekonstruktion, återanvändning för virtuella framställningar och ett mer meningsfullt användarengagemang, vilket i slutändan även stöder andra relaterade sektorer såsom turism<sup>49</sup>. Sammantaget skapar användning av AI-modeller värdefulla möjligheter till samarbete mellan kulturella och kreativa områden, där videospelsbranschen utgör en viktig testmiljö för innovationer som kan överföras till flera branscher.

Trots sin potential är användningen av AI inom de kulturella och kreativa sektorerna fortfarande varierande<sup>50</sup>, delvis på grund av gemensamma utmaningar såsom tillgången till etiska, transparenta, inkluderande och högkvalitativa modeller, monetarisering av specialiserade AI-modeller, tillgång till olika finansieringskällor och utveckling av avancerade färdigheter. Inom de kulturella och kreativa sektorerna finns även en oro över otillåten användning av upphovsrättsskyddat innehåll i träningen av generativa AI-modeller och i deras resultat, vilket kan ha en negativ inverkan på den kulturella mångfalden, kreativiteten och mediepluralismen<sup>51</sup>. De stora teknikföretagens framträdande plats i dessa sektorer skapar också en komplex dynamik som kan påverka den kulturella mångfalden och innovationsförmågan hos mindre organisationer.

**För att stödja användningen av AI inom de kulturella och kreativa sektorerna kommer kommissionen att göra följande<sup>52</sup>:**

- **Främja utvecklingen av mikrostudior i hela EU som är specialiserade på AI-baserad virtuell produktion.** Kommissionen kommer även att stödja investeringar i utveckling och införande av europeiska AI-modeller som är särskilt inriktade på interaktivt och omslutande historieberättande, även medialt, och på möjligheterna att hitta europeiskt musik- och litteraturinnehåll på nätet<sup>53</sup>.
- **Bidra till utvecklingen av Europaövergripande plattformar som använder flerspråkig AI-teknik för att tillhandahålla nyheter i realtid från professionella mediekanaler** för en bredare målgrupp. AI kommer att utnyttjas för att översätta innehåll för relevanta kanaler, inbegripet sändningskanaler, genom klassificering, igenkänning, språkanalys och översättning av innehåll.

---

<sup>49</sup> Även om turismen inte tillhör de sektorer som strategin för AI-tillämpningar fokuserar på är den otvetydigt en viktig drivkraft i den europeiska ekonomin som bidrar med cirka 5 % av bruttofördälingsvärdet och direkt står bakom över 20 miljoner arbetstillfällen och mer än 3 miljoner företag. Den snabba integreringen av AI inom turismen, från både konsumenternas och operatörernas sida, innebär en förändring av hur sektorn fungerar. Kommissionen kommer därför att fortsätta att främja en AI-användning inom turism som respekterar etisk praxis och dataskydd, främjar transparens och inkludering, och samtidigt driver på hållbar innovation.

<sup>50</sup> 51 % av videospelsföretagen, 39 % av de audiovisuella företagen och 35 % av nyhetsmedieföretagen har infört AI-baserade lösningar. 35 % av musikskaparna uppger också att de använder AI i sitt arbete. *European Media Industry Outlook*, den kommande andra utgåvan, Technopolis Group, baserat på en undersökning utförd av EMI Enterprise, 2024.

<sup>51</sup> När det gäller upphovsrätt har kommissionen redan stött upprättandet av en [förfarandekod](#) för att precisera reglerna om AI för allmänna ändamål i förordningen om artificiell intelligens. Förfarandekoden godkändes som tillräcklig för att leverantörer ska kunna visa att de uppfyller sina skyldigheter enligt förordning om artificiell intelligens. Utöver detta, och med en mer direkt koppling till upphovsrätt, har kommissionen antagit en mall för innehåll som använts för träning av AI-modeller för allmänna ändamål. En studie om möjligheten att inrätta ett register över förbehåll avseende undantaget för text- och datautvinningsändamål pågår, och en annan studie är planerad som grund för en utvärdering av reglerna i direktivet om upphovsrätt på den digitala inre marknaden, inklusive undantaget för text- och datautvinningsändamål. Kommissionen har även inlett en [process](#) för upprätta en ny förfarandekod inom ramen för artikel 50 i förordningen om artificiell intelligens för transparens avseende AI-genererat innehåll.

<sup>52</sup> För att komplettera de presenterade åtgärderna kommer kommissionen att föreslå en AI-strategi för de kulturella och kreativa sektorerna för att ytterligare säkerställa att AI möjliggör och stärker den mänskliga kreativiteten samtidigt som den europeiska kulturella och språkliga mångfalden skyddas.

<sup>53</sup> Dessa kommer att finansieras genom programmet för ett digitalt Europa och Kreativa Europa.

- **Inleda en riktad studie för att undersöka de rättsliga utmaningarna i samband med AI-genererade resultat och hur avancerade tekniska skyddsåtgärder och avancerad teknik, däribland AI, skulle kunna användas för att förebygga och minska riskerna för upphovsrättsintrång** i samband med generering av AI-innehåll, bland annat genom att upptäcka och ta bort sådant innehåll.

## 2.11 Offentlig sektor

AI har stor potential att effektivisera den offentliga förvaltningen<sup>54</sup>. En undersökning<sup>55</sup> från kommissionen visar att 52 % av de chefer i offentlig förvaltning som tillfrågades uppgav att deras förvaltning redan har infört minst en AI-lösning och att 63 % planerar nya AI-projekt. Under 2024 registrerade också Public Sector Tech Watch<sup>56</sup> mer än 1 200 fall av användning av AI inom offentliga förvaltningar i EU. Tydlig och användbar vägledning är dock centralt för ett fullskaligt och ansvarsfullt införande av AI-lösningar, särskilt för förvaltningar som just inleder sin AI-process. Särskilda hinder, såsom fragmenterade datakällor i den offentliga sektorn och begränsad tillgång till tillförlitliga AI-baserade verktyg, håller fortfarande tillbaka AI-teknikens potential. Att hantera potentiella biaser, investera i infrastruktur och kompetens och säkerställa transparens och förtroende kommer därför att vara avgörande för en framgångsrik integrering av AI i den offentliga sektorn.

Offentliga förvaltningar kan dra nytta av AI-först-strategin, inte bara genom att den gör arbetet mer effektivt, minskar den administrativa bördan och leder till minskad byråkrati för företagen, utan även genom att den hjälper uppstartsföretag inom AI att växa tack vare ökad efterfrågan på Europautvecklade AI-lösningar med öppen källkod. Detta kan i sin tur stärka EU:s AI-suveränitet. I stället för att behandlas som ett isolerat verktyg behöver AI få en ställning som en strategisk tillgång som integreras i institutioner och tjänster<sup>57</sup>. Med tanke på den inverkan som AI kan ha på den offentliga sektorn och därmed människorna, är det viktigt att säkerheten och det operativa oberoendet och suveräniteten bedöms och upprätthålls i nära samordning med medlemsstaterna. Kommissionen strävar efter att föregå med gott exempel och genomför interna AI-strategier på ett innovativt, ansvarsfullt och tillförlitligt sätt (se bilaga 2).

**För att stödja användningen av AI-lösningar i den offentliga sektorn kommer kommissionen att göra följande:**

- **Skapa en särskild AI-verktygslåda för offentliga förvaltningar** (inklusive rättsväsendet<sup>58</sup>) som omfattar en gemensam uppsättning praktiska, återanvändbara verktyg och lösningar<sup>59</sup> med öppen källkod för att stödja AI-interoperabilitet<sup>60</sup>. Denna

<sup>54</sup> Se t.ex. JRC:s rapport om AI:s potential i den offentliga sektorn: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC139825>. Se t.ex. JRC:s rapport om AI:s potential i den offentliga sektorn: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC139825>.

<sup>55</sup> <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC138684>.

<sup>56</sup> <https://interoperable-europe.ec.europa.eu/collection/public-sector-tech-watch>.

<sup>57</sup> I linje med detta stöder t.ex. Edic-konsortiet CityVerse ett EU-ekosystem för avancerade AI-lösningar för städer. Mer information finns på <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/cityverse>.

<sup>58</sup> Särskilda åtgärder kommer att tillkännages i den kommande strategin DigitalJustice@2030, som syftar till att förbättra rättsväsendets effektivitet och minska de administrativa bördorna och kostnaderna, och därigenom främja ekonomisk tillväxt.

<sup>59</sup> Exempelvis arkitekturmodeller, standarder, specifikationer för data och AI samt register över stora språkmodeller.

<sup>60</sup> Verktygslådan kommer att publiceras på webbplatsen för [Public Sector Tech Watch](#) och kommer även att finnas med på [plattformen för efterfrågestyrd AI](#) som en del av plattformens utbud av resurser, vilket kommer att hjälpa offentliga förvaltningar att övergå från pilotprojekt till en fullskalig operativ användning av AI-lösningar. PAIR Pathway kommer att tillhandahållas via Public Sector Tech Watch och kompletteras av stöd från europeiska digitala innovationsknutpunkter, som kommer att utbildas för detta och främja ökad medvetenhet.

verktygslåda kommer också att omfatta de AI-lösningar som anges i färdplanen för laglig och ändamålsenlig tillgång till uppgifter för brottsbekämpning<sup>61</sup>. Utöver detta kommer en vägledning för den offentliga sektorns beredskap för AI och interoperabilitet (PAIR Pathway) att lanseras och ge praktiska, stegvisa exempel på en användarprocess som hjälper förvaltningar att utveckla tjänster som är anpassade till deras särskilda behov.

- **Påskynda införandet av europeiska skalbara och återanvändbara generativa AI-lösningar i offentliga förvaltningar<sup>62</sup> med särskild inriktning på utbildning<sup>63</sup> och med beaktande av de potentiella riskerna på detta område.** Bland annat kommer en bred uppsättning tekniska och politiska verktyg att tas fram för att stödja utvecklingen av generativa och autonoma AI-lösningar<sup>64</sup>. Denna åtgärd kommer att förbättra kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls medborgarna.
- **Revidera den europeiska interoperabilitetsramen** för att införliva vägledning som möjliggör **AI-först-strategier** inom europeiska offentliga förvaltningar.

### 3. Hantering av övergripande utmaningar

Med utgångspunkt i handlingsplanen för en AI-kontinent behandlas i strategin för AI-tillämpningar viktiga övergripande utmaningar med att öka utvecklingen och integreringen av AI inom EU:s strategiska sektorer och i slutändan stärka den tekniska suveräniteten.

#### 3.1 Förbättra möjligheterna för europeiska små och medelstora företag

Europeiska små och medelstora företag, som utgör mer än 90 % av företagen i Europa<sup>65</sup>, har svårigheter med att införa AI. Många av dem är rädda för att AI är för komplicerat eller för dyrt. Det utbud som finns på marknaden riktar sig till större företag, medan små och medelstora företag behöver skraddarsydda AI-lösningar som tar hänsyn till deras storlek. De behöver opartiska råd om användningen av lämpliga AI-lösningar. För att ta itu med detta skapade kommissionen, i partnerskap med medlemsstaterna, de europeiska digitala innovationsknutpunkterna. Mer än 250 innovationsknutpunkter finns etablerade lokalt och stöder företag i deras digitalisering i mer än 85 % av EU:s regioner<sup>66</sup>.

Dessa innovationsknutpunkter har ändrat inriktning och är nu erfarenhetscentrum för AI. Dessa centrum kommer att vara avgörande för att överbrygga klyftan mellan utbud och efterfrågan och för att främja en europeisk AI-stack. De kommer att stödja EU:s **AI-först-strategi**, med

<sup>61</sup> <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0349>.

<sup>62</sup> Detta ska genomföras genom ansökningsomgången för GenAI4EU inom programmet för ett digitalt Europa (2025–2026, [DIGITAL-2025-AI-08 – Apply AI: GenAI for the public administrations](#)). Ansökningsomgången syftar till att påskynda införandet av skalbara och återanvändbara lösningar för generativ AI i offentliga förvaltningar genom att stödja upp till fyra pilotprojekt inom viktiga funktionsområden såsom datadrivet beslutsfattande, optimering av interna processer och intern verksamhet, för att förbättra interaktionen med medborgarna och förenkla rättsliga och administrativa förfaranden.

<sup>63</sup> Kommissionen kommer genom Erasmus+-programmet att främja utvecklingen av offentlig-privata partnerskap och samarbete med sektorn för utbildningsteknologi för etisk utformning, utveckling och användning av AI-verktyg inom utbildning. Den kommer även att främja engagemang från flera olika aktörer för att driva på ett effektivt och ansvarsfullt införande av AI inom utbildning, bland annat genom målinriktade åtgärder inom ramen för den europeiska plattformen för digital utbildning.

<sup>64</sup> Framst genom AI, flerspråkiga konversationsagenter och flerspråkiga dialogrobotar med öppen källkod som är baserade på GPT och som utvecklats i Europa.

<sup>65</sup> [https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sbs\\_sc\\_ovw/default/table?lang=en&category=bsd.sbs.sbs\\_ovw](https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sbs_sc_ovw/default/table?lang=en&category=bsd.sbs.sbs_ovw).

<sup>66</sup> [Characteristics and regional coverage of the EDIH Network: discover the comprehensive report | European Digital Innovation Hubs Network](#).

beaktande av den kompetenshöjning som krävs för arbetskraften i de små och medelstora företagen, och kommer att fungera som privilegierade åtkomstpunkter till det europeiska innovationsekosystemet för AI<sup>67</sup>. De kommer att främja europeiska lösningar som bidrar till att EU:s inhemska flerspråkiga AI-ekosystem, som framför allt är baserat på öppen källkod, kan växa.

För att stödja införandet av europeiska AI-lösningar **kommer kommissionen att göra följande:**

- **Utlysa en inbjudan till europeiska företag att anmäla sitt intresse för att dela sina AI-modeller och AI-system med nätverket för europeiska digitala innovationsknutpunkter**, som sedan kan främja en bred spridning av dem inom europeiska strategiska sektorer.

### ***3.2 Möjliggöra en AI-kompetent arbetskraft inom olika sektorer***

Med utgångspunkt i pelaren om kompetens och talang i handlingsplanen för en AI-kontinent syftar strategin för AI-tillämpningar till att hantera de möjligheter och risker som AI-omvandlingen innebär. Den ökande integrationen av AI i EU:s strategiska sektorer kan ytterligare automatisera rutinuppgifter och främja effektivitet, och även stärka innovativa metoder, kreativitet och kognitivt tänkande inom olika yrken, bland annat bland läkare, lärare<sup>68</sup> och ingenjörer. Aktuella uppgifter tyder på att AI redan utgör ett stöd på arbetsplatser, och en betydande majoritet av europeiska arbetstagare (67 %) uppger att AI har hjälpt dem att utföra sina arbetsuppgifter snabbare<sup>69</sup>. Samtidigt kvarstår farhågor om effekterna av AI när det gäller arbets kvaliteten och förlust av arbetstillfällen<sup>70</sup>.

För att säkerställa en ansvarsfull och gynnsam användning av AI bland alla arbetstagare är lämpliga färdigheter en förutsättning. Utvecklingen av solida AI-kunskaper bör börja på en tidig utbildningsnivå<sup>71</sup> och fortsätta på arbetsmarknaden genom omskolning och fortbildning.

**För varje sektor i strategin kommer kommissionen att göra följande:**

- **Ge tillgång till praktiska utbildningar i AI-kunskap som är anpassade för olika sektorer och jobbprofiler genom EU-akademien för AI-kompetens<sup>72</sup>**, som utöver det egna utbudet kommer att samla utbildningar som tillhandahålls genom andra EU-instrument. Utbildningarna bör helst leda till mikromeriter<sup>73</sup>.

---

<sup>67</sup> Detta kommer att göras genom att hjälpa organisationer att få tillgång till infrastruktur och hårdvara, underlätta tillgång till och hantering av data, köra lätta AI-verktyg – kostnadseffektivt och säkert – i lokala molnsystem, eventuellt med öppen källkod, och erbjuda särskilt utformade utbildningar.

<sup>68</sup> Lärare exponeras mer för generativ AI än 90 % av övriga arbetstagare ([JRC:s databas för publikationer – Generativ AI Outlook Report](#)). För att hjälpa lärare och utbildare kommer kommissionen att tillhandahålla praktiskt stöd genom en uppdatering av de etiska riktlinjerna om användning av AI och data i undervisning och inläring: [Etiska riktlinjer för lärare om användningen av artificiell intelligens – Europeiska området för utbildning](#).

<sup>69</sup> [Skills empower workers in the AI revolution | Cedefop](#).

<sup>70</sup> [Generative AI and Jobs: A global analysis of potential effects on job quantity and quality | Internationella arbetsorganisationen](#).

<sup>71</sup> Genom färdplanen för 2030 om den digitala utbildningens och kompetensens framtid kommer kommissionen att hjälpa utbildningssystem och aktörer att anpassa sig till AI-omvandlingen, främja tillhandahållandet av AI-kunskaper och AI-kompetens inom formell utbildning och stödja den europeiska sektorn för utbildningsteknologi.

<sup>72</sup> I meddelandet om kompetensunionen (COM(2025) 90 final) tillkännagavs en översyn av EU-akademierna för att säkerställa att de förblir relevanta när det gäller att tillgodose de aktuella behoven.

<sup>73</sup> Mikromeriter skulle kunna användas för att intyga resultaten av små, individanpassade lärandeexperimenter. Genom rådets rekommendation av den 16 juni 2022 (2022/C 243/02) uppmanas medlemsstaterna att anta en gemensam EU-definition och EU-strategi.

- Uppmuntra näringslivet till att medverka i AI-relaterad fortbildning och omskolning, bland annat genom **kompetenspakten**<sup>74</sup>, och ge tillgång till utbildningsmöjligheter för arbetstagare i sektorer som genomgår omstrukturering eller som riskerar arbetslöshet, inbegripet till följd av AI, genom den **kompetensgaranti** som tillkännagavs i kompetensunionen<sup>75</sup>.

Slutligen kommer kommissionen att främja en praktisk användning och bred spridning av relevanta kompetensramar, såsom **ramen för digital kompetens bland medborgarna**, som kommer att uppdateras till slutet av 2025, ramen för AI-kompetens i grundskole- och gymnasieutbildningen samt ytterligare profil- och sektorspecifika ramar.

**För starkt digitaliserade sektorer i behov av sektorsspecifika AI-talanger**, till exempel mobilitets-, energi- och miljösektorerna och de kulturella och kreativa sektorerna (inklusive medier), **kommer kommissionen att göra följande:**

- **Finansiera program i AI för företag (Executive Master-program)** för att utveckla hybridprofiler, till exempel AI-ingenjörer<sup>76</sup> med branschspecifika expertkunskaper, via programmet för ett digitalt Europa och eventuellt med stöd från Erasmus+<sup>77</sup>.
- **Inrätta ett laboratorium för AI-entreprenörer** som på grundval av befintliga initiativ (t.ex. inom EIT och de europeiska universitetsallianserna)<sup>78</sup> **sammanför talangfulla akademiker inom AI med mentorer i entreprenörskap** från befintliga AI-företag som vill bygga ut sina modeller eller skapa förutsättningar för framtida partnerskap.

Kommissionen är **medveten om de konsekvenser som AI kommer att få för arbetskraften** och de potentiella skillnaderna mellan olika demografiska grupper, sektorer och regioner, och kommer därför att **aktivt övervaka AI:s inverkan på arbetsmarknaden** för att förutse marknadens behov, upptäcka eventuella störningar och stödja utvecklingen av lämpliga och inkluderande åtgärder för att bland annat främja omställning av kompetens och hantera strukturella ojämlikheter (t.ex. skillnader mellan könen eller mellan olika generationer). Resultaten kommer att ligga till grund för det bredare europeiska observatorium för kompetensinventering som tillkännagavs inom kompetensunionen.

Samarbete med arbetsgivare, arbetstagare och andra parter på arbetsmarknaden kommer att vara en nödvändig komplettering till denna övervakning.

### **3.3 Stödja AI som en produktionsfaktor**

AI håller snabbt på att bli en grundläggande produktionsfaktor i dagens ekonomi vid sidan av traditionella resurser och kan ta olika former. **AI-modeller för allmänna ändamål** utför till exempel en rad olika uppgifter på ett flexibelt sätt, vilket gör dem grundläggande för många AI-tillämpningar. De mest avancerade modellerna driver tack vare sin banbrytande kapacitet på utvecklingen av **AI-agenter**, dvs. AI-system som självständigt kan fatta beslut och vidta åtgärder. Detta gör det möjligt för agenter att förstå språk, resonera om uppgifter, självständigt

<sup>74</sup> Mot bakgrund av kommissionens uppmaning till fördubblade åtaganden (utfästelser) som en del av kompetensunionen.

<sup>75</sup> Vilket även är i linje med *EU:s färdplan för kvinnors rättigheter – en nysatsning på jämställdhet* – Europeiska kommissionen.

<sup>76</sup> Enligt en rapport från det gemensamma forskningscentrumet är ingenjörer med specialisering inom AI/maskininläring en av de mest efterfrågade jobbprofilerna inom AI. Att stärka dessa jobbprofiler och samtidigt öka utbudet av sådan kompetens på olika områden skulle potentiellt kunna öka spridningen av AI inom alla sektorer (<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC143488>).

<sup>77</sup> T.ex. genom allianserna för innovation och initiativet Digital Opportunity Traineeships.

<sup>78</sup> T.ex. pilotprogrammet EIT AI Founders Club: <https://www.eitdigital.eu/eit-ai-founders-club-2025/>.

vidta åtgärder för att uppnå förutbestämda mål och interagera med omvärlden för att på ett samordnat sätt interagera med bland annat människor.

Utöver AI-modeller för allmänna ändamål finns det också **mindre, specialiserade modeller** som tränas eller anpassas för att vara särskilt bra på särskilda områden såsom medicinska diagnoser, juridisk forskning och AI-baserad kontraktshantering och kunna erbjuda experthjälp på ett snabbt och effektivt sätt. Sådana specialiserade modeller och tillämpningar tas vanligtvis fram genom att destillera/finjustera kunskaperna för en lättare arkitektur som är lämplig för en specialiserad, effektiv användning, eller genom att integrera verktyg såsom externa kunskapsbaser<sup>79</sup>.

Även **digitala tvillingar**, som är virtuella kopior av objekt eller processer i verkligheten, exempelvis en digital kopia av en fabrik, en byggnad eller till och med en människokropp, kan kompletteras med avancerad AI som hjälper till att förutsäga resultat och optimera prestanda genom modellering och simuleringar. De kan också generera syntetiska data, som är mycket användbara för ytterligare träning av AI.

Aktuella framsteg inom minne, resonemang och autonomt beteende banar även väg för **artificiell generell intelligens (AGI)**, dvs. AI som har förmåga att utföra alla kognitiva uppgifter som människor kan utföra. AI-modeller som ligger i den tekniska framkanten, ofta kallad banbrytande AI, håller på att utvecklas till en strategisk tillgång och en viktig komponent i AI-teknikstacken. För EU är det en prioritering att se till att europeiska modeller med banbrytande kapacitet stärker suveräniteten och konkurrenskraften på ett tillförlitligt och människocentrerat sätt.

Med utgångspunkt i de fördelar som EU har – datainfrastruktur i världsklass, utmärkta forskningstalanger och en särskild strategi med fokus på öppen källkod och säkerhet – **kommer kommissionen att göra följande:**

- **Lansera och samordna ett initiativ för banbrytande AI för att påskynda framstegen inom banbrytande AI-kapacitet i Europa genom att sammanföra ledande aktörer inom industrin och universitetsvärlden och stödja strategiska insatser<sup>80</sup>.** Detta initiativ kommer att fokusera på att skapa förutsättningar för avancerad kapacitet genom banbrytande AI-arkitektur och högkvalitativa data som utnyttjar datorkapaciteten i AI-fabriker och AI-gigafabriker. För att främja samarbetet kommer denna grupp att inrättas genom en inbjudan att inkomma med intresseanmälningar. Initiativet kommer att hantera flaskhalsar i ekosystemet och efterfrågan i senare led genom att den europeiska industrin stärker både sin konkurrenskraft och sitt oberoende inom utvecklingen av banbrytande AI.

Som en del av initiativet kommer kommissionen att utlysa stora EU-omfattande tävlingar för att utveckla öppna, banbrytande modeller som är viktiga drivkrafter för innovation. Dessa projekt kommer att ges fri tillgång till det gemensamma företaget

---

<sup>79</sup> **Finjustering** innebär att man utnyttjar en förtränad **grundmodell** och tränar den ytterligare med hjälp av **domänspecifika data** (t.ex. juridiska, medicinska eller ekonomiska) för att specialanpassa den för en viss uppgift eller ett visst område. **Destillering** är en komprimeringsteknik där en mindre modell ("eleven") lär sig efterlikna beteendet hos en större modell ("läraren") för att föra över det mesta av dennas kapacitet till en mer kompakt och effektiv form. Detta är särskilt användbart när AI används i miljöer med begränsade resurser (t.ex. i mobila enheter eller i kantdatorsystem).

<sup>80</sup> Detta initiativ kommer att vara kopplat till det europeiska rådet för AI-forskning.

EuroHPC:s superdatorer, och deras öppna modeller kommer att göras allmänt tillgängliga för offentliga myndigheter i hela Europa och för de europeiska forskarsamhällena och det europeiska näringslivet.

Denna åtgärd kommer att komplettera och tillhandahålla ytterligare stöd för EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag<sup>81</sup>, som innefattar Scaleup Europe-fonden för att mobilisera privata medel för Europas tekniska suveränitet och initiativet Lab to Unicorn. Genom rättsakten om påskyndad utfasning av fossila bränslen i industrin kommer även de åtgärder att införas som krävs för att stärka den industriella kapaciteten och de ledande marknaderna i EU. Införandet av AI-lösningar som utvecklats i Europa i vår industriella bas kommer att generera effektivitetsvinster och modernisera modeller och ekosystem inom tillverkning.

En hörnsten för att stimulera innovation inom avancerade AI-modeller och specialiserade tillämpningar är EU:s dynamiska forskarsamhälle. I det kommande ramprogrammet för forskning och innovation<sup>82</sup> fastställs utforskning, utveckling och spridning av nästa generations AI-modeller och AI-agenter som strategiska prioriteringar för Europa som ska stödjas genom det pågående Horisont Europa-programmet och den föreslagna europeiska konkurrenskraftsfonden (inom nästa fleråriga budgetram). I detta sammanhang krävs stöd för utveckling av oberoende banbrytande AI-kapacitet och AI-agenter med skydd och säkerhet som integrerade funktioner.

Samtidigt är det viktigt att främja tillämpad AI-forskning för att utveckla teknik med inverkan på en rad olika sektorer. Därför **kommer kommissionen** genom det nuvarande Horisont Europa-programmet **att inleda riktad forskning om nästa generations AI-agenter som är skräddarsydda för viktiga sektorer i strategin för AI-tillämpningar**.

Medan strategin för AI-tillämpningar behandlar AI-forskning för att främja AI-teknik och spridningen av den i alla sektorer, fokuserar **den europeiska strategin för artificiell intelligens inom vetenskap**, som läggs fram tillsammans med detta meddelande, på användningen av AI inom forskning i hela Europa inom alla vetenskapliga discipliner. I strategin beskrivs särskilda åtgärder för att stödja och stimulera det europeiska forskarsamhällets användning och utveckling av AI. Det **europeiska rådet för AI-forskning (Raise)** kommer därför att samla strategiska resurser (dvs. finansiering, datorkapacitet, data och talanger) för att flytta fram de tekniska gränserna för AI och ta tillvara dess potential att bidra till vetenskapliga genombrott.

Raise kommer att bedriva verksamhet inom två huvudpelare: a) vetenskap för AI, som stöder grundforskning för att främja den grundläggande AI-kapaciteten, framför allt trygg och säker banbrytande AI, och b) AI inom vetenskap, som främjar användningen av AI för att göra framsteg inom olika vetenskapliga discipliner. Raise kommer även att aktivt främja samverkan mellan dessa båda pelare för att möjliggöra samtidig utveckling av AI och vetenskap. Kommissionen kommer att vidareutveckla Raise-konceptet, bland annat styrningsstrukturen, och lansera en pilotfas, vilket beskrivs mer i detalj i strategin för AI inom vetenskap. Som ett

---

<sup>81</sup> [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/2f76a0df-b09b-47c2-949c-800c30e4c530\\_en?filename=ec\\_rtd\\_eu\\_startup-scaleup-strategy-communication.pdf](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/2f76a0df-b09b-47c2-949c-800c30e4c530_en?filename=ec_rtd_eu_startup-scaleup-strategy-communication.pdf).

<sup>82</sup> Meddelande COM(2025) 543.

led i denna insats kommer ett urval av ledande AI-laboratorier att samlas i en unik pool med spetskompetens inom AI och bidra till initiativet för banbrytande AI.

### **3.4 Säkerställa förtroende för den europeiska marknaden**

I handlingsplanen för en AI-kontinent angav kommissionen sitt åtagande om att förordningen om artificiell intelligens ska genomföras på ett tydligt, enkelt och innovationsvänligt sätt. Förbudet mot användning med oacceptabla risker och de skyldigheter som rör AI-modeller för allmänna ändamål tillämpas redan. Initiativ såsom förfarandekoden för AI för allmänna ändamål<sup>83</sup>, kommissionens riktlinjer<sup>84</sup> och AI-pakten skapar klarhet om gällande regler och ger stöd om hur de ska tillämpas. Återkoppling från berörda parter visar dock att osäkerhet och brist på vägledning utgör de största hindren för genomförandet av förordningen om artificiell intelligens och dämpar takten i införandet av AI. Som en del av strategin för AI-tillämpningar kommer kommissionen att intensifiera sina insatser för att säkerställa efterlevnaden av förordningen.

För det första har kommissionen, i enlighet med tillkännagivandet i handlingsplanen för en AI-kontinent, inrättat en **servicedesk för förordningen om artificiell intelligens**<sup>85</sup>, ett nav som ger tillgång till all relevant information om förordningen och där man kan navigera bland innehållet, få kunskap om hur förordningen ska tillämpas och få individuellt anpassade svar. Servicedesken omfattar en gemensam informationsplattform med interaktiva verktyg, i synnerhet ett **verktyg för efterlevnadskontroll** som hjälper berörda aktörer att avgöra om de omfattas av rättsliga skyldigheter och att förstå vilka åtgärder de måste vidta för att uppfylla dem.

För det andra kommer kommissionen att utarbeta ytterligare riktlinjer om den praktiska tillämpningen av förordning om artificiell intelligens. I synnerhet **kommer kommissionen att prioritera arbetet med**

- **riktlinjer för klassificering av AI-system som AI-system med hög risk,**
- **riktlinjer för samspelet mellan förordningen om artificiell intelligens och annan unionslagstiftning, vilket innefattar relevant sektorsspecifik lagstiftning** (inom t.ex. transporter, maskiner och radioutrustning).

Slutligen har ett betydande antal medlemsstater ännu inte inrättat någon ansvarig nationell behörig myndighet. Kommissionen kommer att intensifiera insatserna för att se till att denna utveckling inte äventyrar ett framgångsrikt genomförande av förordningen.

## **4. Inrättande av en gemensam styrningsmekanism**

Strategin för AI-tillämpningar är inte ett toppstyrt initiativ utan en inkluderande insats. För att skapa en struktur för kontinuerlig dialog om AI och ett sätt för berörda parter inom olika

---

<sup>83</sup> <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/contents-code-gpai>.

<sup>84</sup> Kommissionen har offentliggjort riktlinjer om omfattningen av skyldigheterna avseende AI-modeller för allmänna ändamål, om definitionen av AI-system och om förbjudna användningsområden för AI enligt förordningen om artificiell intelligens.

<sup>85</sup> <https://ai-act-service-desk.ec.europa.eu>.

sektorer att aktivt delta i utformningen av politiken på AI-området **kommer kommissionen att göra följande:**

- **Omvandla den befintliga AI-alliansen till ett samordningsforum för berörda parter<sup>86</sup> inom strategin för AI-tillämpningar och beslutsfattare.** Genom att ansluta sig till ”alliansen för AI-tillämpningar” kan berörda parter offentligt uttrycka sitt intresse för att delta i sektorsspecifika arbetsområden och få direkt kontakt med beslutsfattare för att diskutera sektorsspecifika AI-lösningars effekter, hinder och möjligheter. Alliansen kommer att ha ett nära samarbete med och komplettera andra rådgivningsinitiativ om AI (bl.a. sådana som rör sektorsspecifika frågor, reglering och forskning och innovation) och fungera som en **kontaktpunkt** som sammankopplar berörda parter med relevanta diskussioner<sup>87</sup>. Den kommer att möjliggöra nätverkande med andra i samma situation och mellan leverantörer och användare av AI-lösningar, och till exempel sammanföra utvecklare av verktyg för efterlevnad med potentiella användare. **AI-byrån kommer att stå värd för årliga möten** som är öppna för alla sektorer och relevanta akademiska organisationer och civilsamhällesorganisationer **för att diskutera innovationsstrategier för AI, och kommer att inrätta sektoriella styrgrupper för att diskutera och övervaka genomförandet av strategin.** Kontinuerligt samarbete mellan alliansen för AI-tillämpningar, Europeiska styrelsen för artificiell intelligens och Raise kommer också att göra det lättare att vidareutveckla värdefull forskning och föra ut den på den europeiska marknaden.
- **Inrätta ett AI-observatorium<sup>88</sup> som tillhandahåller tillförlitliga indikatorer för att bedöma AI:s inverkan i de sektorer som för närvarande anges och inom framtida sektorer, och som bevakar utveckling och trender** och de förändringar detta kan innebära för arbetsmarknaden. På grundval av övervakningen kommer kommissionen, inom ramen för policyprogrammet för det digitala decenniet, att lägga fram ett förslag till mål för offentliga och privata investeringar i AI<sup>89</sup>. AI-observatoriet kommer också att stödja anordnandet av sektoriella diskussioner. Det kommer att utnyttjas för politisk analys och politiska beslut samt för att informera AI-samfundet och den bredare allmänheten om den aktuella utvecklingen på området.

Europeiska styrelsen för artificiell intelligens, som inrättades genom förordningen om artificiell intelligens, kommer att förbli det viktigaste forumet för diskussioner om AI<sup>90</sup> med medlemsstaterna, och kommer regelbundet att informeras om alliansen för AI-tillämpningars verksamhet. Styrelsens understruktur för innovation kommer att fortsätta sitt arbete med att övervaka nationella AI-strategier och **underlätta utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna, bland annat när det gäller den offentliga sektorn.** I detta sammanhang

<sup>86</sup> Berörda parter omfattar för närvarande näringslivs- och konsumentorganisationer, civilsamhällesorganisationer, företag, konsultverksamheter, medborgare, finansinstitut, förvaltningar och offentliga organ, forsknings- och teknikorganisationer, arbetsmarknadsparter, universitet och högskolor samt organisationer som företräder religiösa eller filosofiska gemenskaper.

<sup>87</sup> Den kommer t.ex. att skapa kopplingar till styrningsstrukturen för det europeiska rådet för AI-forskning (Raise) och till det befintliga europeiska partnerskapet om AI, data och robotteknik. AI-pakten kommer också fortfarande att vara en viktig kanal för att kommunicera med berörda parter i regleringsfrågor, och kommissionen kommer att säkerställa att bidragen är av kompletterande karaktär.

<sup>88</sup> AI-observatoriet kommer bl.a. att använda sig av officiell statistik om företagens användning av AI inom olika ekonomiska sektorer och annan statistik om AI:s påverkan på samhället som redan publicerats av Eurostat och EU:s medlemsstater.

<sup>89</sup> I samband med strategin för AI-tillämpningar har kommissionen i nära samarbete med OECD utvecklat en metod för att mäta offentliga och privata investeringar i AI som överensstämmer med utformningen av EU:s AI-politik ([https://www.oecd.org/en/publications/advancing-the-measurement-of-investments-in-artificial-intelligence\\_13e0da2f-en.html](https://www.oecd.org/en/publications/advancing-the-measurement-of-investments-in-artificial-intelligence_13e0da2f-en.html)).

<sup>90</sup> Styrelsens [innovationsekosystem för AI](#) kommer att vara den viktigaste arbetsgruppen för genomförandet av strategin för AI-tillämpningar. Verksamhet inom ramen för den [samordnade planen om artificiell intelligens](#) kommer att genomföras och anpassas till innehållet i denna strategi. Europeiska datainnovationsstyrelsen kommer att fortsätta att fungera som det viktigaste forumet för att diskutera datarelaterade frågor till stöd för AI och den bredare ramen för den digitala politiken.

**uppmannar kommissionen medlemsstaterna att anpassa sina nationella AI-strategier till det sektorbaserade tillvägagångssätt som beskrivs i detta meddelande.**



EU betraktar AI som en strategisk global teknik och positionerar sig som en proaktiv, samarbetsvillig och pålitlig partner som vill föregå med gott exempel och samarbeta internationellt men samtidigt skydda sina intressen, sin säkerhet och sina värderingar. Framtida internationella engagemang kommer att bygga vidare på och utöka den stabila grund som utgörs av bilateralt samarbete och aktivt deltagande i alla relevanta internationella AI-forum och AI-initiativ (G7, G20, det globala partnerskapet för artificiell intelligens, OECD, Europarådet, nätverket av institut för AI-säkerhet, AI-toppmöten och FN-systemet)<sup>91</sup>. EU kommer också att fortsätta sitt arbete för att säkerställa tillförlitliga gränsöverskridande dataflöden – en viktig del av utvecklingen av AI – tillsammans med likasinnade partner i bilaterala och plurilaterala handelsavtal samt inom G7, G20 och OECD. EU stöder även AI-teknik som gynnar samhället och eftersträvar en politik där AI utnyttjas för kollektiva nyttigheter<sup>92</sup>.

På grund av förändringar i den globala miljön är vikten och behovet av ett aktivt engagemang inom AI, även i samverkan med våra närmaste allierade, större än någonsin och kommer bara att öka. Externa beroenden i AI-stacken kan användas som vapen och därigenom öka de risker som leveranskedjorna utsätts för från statliga och icke-statliga aktörer, vilket innebär att det är avgörande att Europeiska unionen intensifierar sina insatser. EU har därför ett nära samarbete med medlemsstaterna inom olika arbetsområden för den ekonomiska säkerheten, bland annat den kommande ekonomiska säkerhetsdoktrinen, för att hantera dessa utmaningar<sup>93</sup>.

Initiativ som tagits av EU under senare tid, i synnerhet om AI-fabriker och AI-gigafabriker, innebär en radikal förändring i EU:s insatser för att stärka resiliensen. Dessa initiativ är, tillsammans med omfattande och ökande investeringar i banbrytande AI, viktiga för EU:s beredskap. Utöver den tillsyn som Europeiska AI-byrån utövar inom ramen för förordningen

<sup>91</sup> Med utgångspunkt i antagandet av den globala digitala pakten i september 2024 stöder Europeiska kommissionen i) den globala dialog om styrning av AI som inrättades inom ramen för FN:s högnivåvecka i september 2025, inbegripet målen att skapa trygga, säkra och tillförlitliga AI-system, och ii) inrättandet av en internationell oberoende vetenskaplig panel om AI.

<sup>92</sup> Kommissionen är t.ex. involverad i AI-knutpunkten för hållbar utveckling (<https://www.aihubfordevelopment.org/>).

<sup>93</sup> [https://commission.europa.eu/document/download/4047c277-f608-48d1-8800-dcf0405d76e8\\_en](https://commission.europa.eu/document/download/4047c277-f608-48d1-8800-dcf0405d76e8_en).

om artificiell intelligens för att begränsa säkerhetsutmaningarna samarbetar EU internationellt för att med gemensamma krafter bekämpa hoten från illasinnade användare. EU kommer att dra nytta av och bygga vidare på sina strategiska tillgångar och styrkor – såsom talanger, forskning, industriell styrka (inbegripet industridata) och en stor inre marknad med enhetliga regler – och utnyttja dessa internationellt som en del av EU:s teknikerbjudande för att bygga upp partnerskap och allianser i hela världen, såsom anges i det nyligen offentliggjorda meddelandet om en internationell digital strategi för EU<sup>94</sup>. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas potentialen för AI-integration och ömsesidigt fördelaktigt samarbete med kandidatländer och de närmaste grannländerna, som kommer att knytas till genomförandet av strategin.

## **5. Slutsats**

Strategin för AI-tillämpningar är tänkt att hjälpa den privata och den offentliga sektorn att bättre förstå vad AI kan bidra med, när det kan vara effektivt att använda AI och hur AI kan skapa konkurrensfördelar. Organisationer uppmuntras att ge AI en mer framträdande roll i sin problemlösning. Genom att föreslå övergripande och sektorsspecifika åtgärder ger strategin vägledning för införande och utbyggnad av relevanta AI-lösningar. Inrättandet av en gemensam styrningsmekanism uppmuntrar till dialog mellan beslutsfattare och grupper i olika sektorer. Strategin knyter samman och stärker AI-relaterade instrument och fungerar som en modell för att fullständigt införa och integrera AI inom EU:s strategiska sektorer, vilket leder till en stärkt AI-kontinent.

---

<sup>94</sup> <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/joint-communication-international-digital-strategy-eu>.